

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

120. An, & qualiter instituantur Vicarii per concursum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

ait esse probabile, quod etiam ultra 2. menses non requisito Ordinarii consensu uti possit operâ Vicarii totum ei officium suum commendando. De cetero, ubi infirmitas excedit duos menses, debet ab Ordinario habere licentiam, ejusque auctoritate constitutum Vicarium.

3. Respondeo tertio: Vicarius temporalis alium etiam Vicarium temporalem, committendo ei totum Vicariâ suâ officium substituere sibi nequit, nisi de licentia Ordinarii expressâ vel tacitâ. Laym, *loc. cit. n. 3.* & 2. citans Sanch. *l. 3. d. 31. n. 2.* & hoc, quantum est de jure communi; ait enim quibusdam in locis consuetudinem interpretari, quod Ordinarius constituens in parochiali Vicarium etiam temporalem, permittat ei facultatem ex justâ causâ ad breve tempus substituendi sibi alium, totum ei officium suum commendando: ita ferè ille, citans se ipsum in *Theolog. Moral. l. 5. tr. 6. c. 10. aff. 6. nu. 13.* De cetero Vicarius temporalis citra requisitum Ordinarii consensum, dum solus officium suum implere nequit, adfiscere sibi cooperatorem non prohibetur. Laym, *loc. cit. n. 2.* vel etiam unum alterumve ei casum delegare exemplo delegati ad universitatem causarum; nunquam tamen totum ei officium commendando. Laym, *ibidem.* & Castrop. *n. 4.*

Quaestio 120. An & qualiter instituuntur seu deputentur Vicarii per concursum?

1. Respondeo primo: in deputatione Vicarii, donec de Rectore Ecclesiâ vacanti provideatur, per eum, ad quem id spectat, opus non est concursu nec examine; modò aliâ sit idoneus. Garc. *p. 9. c. 2. n. 18.* Corr. *l. 3. c. 3. n. 17.*

2. Respondeo secundo: etiam alias Vicarias perpetuas parochialium unitarum, quas administrat extraneus, seu qui non est de Collegio, cui annexa est Ecclesiâ curata, non conferri per concursum; cum illâ provideantur ad nominationem & præsentationem illorum, quorum beneficio, dignitati, vel collegio parochiales Ecclesiâ sunt annexæ, & non ad liberam Ordinariorum electionem, sed solum ad simplicem eorum approbationem praviò examine deputentur tales Vicarii. de Luca *de paroch. d. 37. n. 38.* qui etiam plura habet de hac materia digna lectu *ibidem d. 10. & seq. Barb. cit. c. 6. n. 35.* Corr. *l. 3. c. 9. n. 45.* Lott. *l. 2. q. 31. n. 21.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 289.* Ricc. *in praxi fori Eccles. res. sol. 338. n. 1.* & sapillime Rota, ut videre est apud Lott. etiam ex mente S. Congreg. ut videre est apud Garc. sed neque requiritur, ut examen præsentati fiat ab Examinatoribus synodalibus, sed sufficit examen & approbatio Ordinarii. Garc. *n. 293.* Atque ita in hac provisione Ecclesiarum talium unitarum per Vicarios perpetuos, etiam intitulatos, locus non est dispositioni Trid. *sess. 24. c. 18.* super forma providendi per concursum, utpote quod loquitur de ipsis parochialibus, & non de Vicariis parochialium unitarum. Garc. *n. 292.* cum etiam in talibus Vicariis, quibus commissum tantum est simplex exercitium curæ animarum in talibus parochialibus non intret eadem ratio, quæ in aliis parochis. Lott. *loc. cit.* Vide etiam Card. de Luca. *de jure par. d. 17. n. 15.* Neque res illa ullam ampliùs habet difficultatem; cum sit manifestè decisum per cit. constitut. Pii V. *ad exequendum*, 4. annis, ut notat Garc. *loc. cit.* & Gonz. *loc. cit.* apud Corrad. *loc. cit.* posteriorem publicatione Tridentini; unde etiam, ut ait Garc. *n. 296.* decretum

P. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

Concilio Toletani statuentis servandam quoque in provisione harum Vicariarum, concursum, contra jus est, & eget confirmatione Papæ, & alias non valet: Eadem autem Constitutione comprehendit quoque istiusmodi Vicarias erectas ante Trident. testatur Corrad. *loc. cit.* qui etiam addit, se in Dataria Apostolica observasse, pro majore declaratione adjici signanter de deputatione Vicariorum istiusmodi perpetuorum, & erectione hujusmodi Vicariarum unitarum factâ auctoritate Apostolicâ hæc verba: *etiam nullo desuper habendo concursu*; quinimo *n. 46.* ait, hæc in tantum procedere, ut si concursus adhibeatur, ubi in prædictis Vicariis adhibendus non esset, nulla prorsus sit provisio Vicariæ inde secuta ob decretum irritans in Constitut. Pii V. Neque in hoc casu suffragaretur Episcopo ulla quasi possessio faciendi concursum; cum enim cit. Constitutio Piana det formam per modum legis generalis cum clausula & decreto irritante, talis quasi possessio nullius est considerationis. Card. de Luca *ad Trid. d. 37. n. 33.* & *de paroch. d. 37. n. 38.* Lott. *loc. cit. n. 25.* citans pro hac re plures claras Rota decisiones, in quarum etiam una clarè dictum, nihil referre in hoc casu, quod is, cui facta unio, seu ad quem vi istius unionis spectabat nominatio Vicarii, consenserit in concursum, cum per actum talem liberæ permissionis, vel merè facultativum etiam ad mille annos nihil unquam censeatur de jure suo remittere, quod alteri quaratur, juxta doctrinam communem Bart. in *l. quo minus. ff. de summius. n. 27.* quem Auctores alii ubique amplectantur; quos vide apud Lott. & Luc. *loc. cit.* Quin etiam nihil referre; si is, cui unio parochialis, aliquando rejectus fuisset ab Ordinario, à simplice nominatione vel præsentatione impeditiva concursus. Lott. *n. 28.* nisi tamen concurreret legitimi temporis decursus, idem *n. 29.* Quamvis tamen etiam in his actibus delitescere viderur error juris, qui excludit consensum & patientiam, ut ait Lott. *n. 30.* citatis pluribus: in corporalibus autem sine scientia & patientia nequit formari ulla possessio.

3. Respondeo nihilominus tertio: opus esse concursu, seu Vicarias tales per concursum conferendas, si non solum cura actualis, seu curæ exercitium, sed insuper cura etiam habitualis, seu cura in totum de Rectore parochialis Ecclesiâ avocata fuit, & translata in Vicarium (uti quandoque fit transferendo sic totaliter curam etiam in Vicarium temporalem. Barb. *loc. cit. n. 34.* de Luca *de paroch. d. 37. n. 39.* Corrad. *loc. cit. n. 9.*) quod ipsum videndum ex literis erectionis Vicariæ, & tenore unionis, jure communi statuente, ut dum Ecclesiâ vel beneficio accessoriè unitur parochialis, cura in habitu sit penes eum, cui facta est unio; Lott. *loc. cit. n. 23.* uti & *l. 1. g. 10. n. 148.* & ex eo Corrad. *loc. cit.* uti & *n. 47.* ubi & hujus rei indicium certum inquit, si Vicarius perpetuus percipit fructus, & solvit tantummodò aliquid illi, cui unio facta est. Idem dicendum de Vicariis de per se existentibus, ubi nullus adest Rector, vel non apparet de unione (quæ etsi dicantur, non sunt tamen veræ Vicariæ) nimirum ad eas obtinendas requiri concursum, docet Barb. *loc. cit. n. 39.* Garc. *p. 9. c. 2. n. 298.* Sectis tamen adhuc esse, nimirum non intrare formam Trid. seu non requiri concursum, ubi Ecclesiâ parochialis, vel cura annexa est dignitati, vel Canonicatui stanti principaliter de per se, etiam si ipsum quodque exercitium sit penes possessorem dignitatis vel Canonicatus, docet de Luca *de paroch. d. 37. n. 36.* observandum etiam ex eodem *n. 43.* quod cum

C 2

cum

cum unio dicatur in jure odiosa, ideoque in dubio non presumenda; sed perfecte & concludenter probanda; hinc fundatam esse intentionem Ordinarii super concursu; & actus tales alicujus Collegii, vel dignitatis pretendenti jus aliquod in Ecclesiam talem parochialem potius referendos ad jus patronatus vel protectionem, seu aliam subjectionem, quam ad formalem vel omnimodam dependentiam. Consequenter Ordinarium in dubio partes suas impleturum, si indicat concursum, affigatque edicta, quae ita servare poterunt non tantum ad invitandum volentes concurrere, sed etiam ad excitandum illum, qui pretendit habere curam habitualem, ut deducat sua jura; quae si concludenter probent, abstinere Ordinarius a concursu, & providebit ad nominationem.¹

Quaestio 121. An, & qualiter Vicarii constituti non sint sine previo examine & approbatione Episcopali.

Respondeo: tamen si nominatio Vicarii perpetui spectet, ut dictum, ad Rectorem principalem; is tamen ab eo institui nequit sine previo examine & consensu Episcopi seu Ordinarii. *Trid. sess. 7. c. 7. de reform. Laym. ad c. 3. de off. Vicarii n. 1.* verumque id est etiam in omnibus iis casibus, in quibus concursum institui non oportet. *de Luca. ad Trid. d. 37. n. 35.* sed neque exemptionis privilegia, quibus gaudent Ecclesiae vel monasteria, quibus parochiales unita, suffragantur, quod minus Vicarii, etiam pro exercitio curae ipsiusmet Ecclesiae principalis ipsius monasterii, vel inferioris Praelati, quamvis exempti subjiciantur examini. *Card. de Luca loc. cit. Barb. cit. l. 3. c. 6. n. 47.* testans sic decisum a S. Congregatione Concilii; qui etiam *n. 48.* ait, in specie censuisse eandem Congregationem, quod Episcopus possit examinare & approbare Vicarios parochialium unitarum & dependentium a Religione Hierosolymitana. Rationem hanc dat de Luca, quod etsi jurisdictio dioecesana, seu Episcopo commissa non contingat materialem Ecclesiam, in qua cura animarum exercetur; minusque jurisdictionem, seu superioritatem personalem illius, qui eam exercet in ejus causis indifferentibus; quae cum dicto exercitio connexionem non habent; contingit tamen, ipsius dioecesani clerum & populum, cum quo cura exercenda est: cum enim agatur de praeficiendo ovibus particularem subordinatum pastorem congruum; ac rationabile sit, ut ipsarum ovium primus ac principalis Pastor inquirat, an ille sit, nec ne idoneus minister, cui propria oves pascendae committi valeant. atque ita exemptionis privilegio non obstante eundem visitare ac corrigere potest in iis, quae hoc munus concernunt, aut cum eo connexionem habent; cum eadem sit ratio in proponendo, quae est, an praepositus bene se gerat, nec ne: ita ille citans seipsum *de regul. d. 1.* Atque ex his deducit *n. 40.* tanquam probabilius, quod possit Ordinarius occasione visitationis, vel etiam extra illam ex suspitione ob justum aliquod motivum conceptam (ad cujus formalem justificationem non tenetur) tales Vicarios perpetuos vel temporales absque forma concursus praepositos denuo examinare, ac ubi non bene veratos compererit, suspendere, donec profecerint, deputando Vicarium, vel cooperatorem provisionaliter seu tantisper; non autem in titulum; eo quod etiam qui docti fuerunt, desertis studiis

tractu temporis effici possint indocti & inidonei. Idem in specie de Vicariis illis Ecclesiarum annexarum ordini Hierosolymit. tenet *Barb. loc. cit. n. 49.* etsi addat, censuisse S. Congregationem, debere Episcopum illos, si idonei reperti fuerint, simpliciter, & non ad tempus tantum approbare, nec posse illos subijci novo examini promero Episcopi libitu. Nihilominus dum a praelato non habente jurisdictionem quasi Episcopalem conferretur regulari vel saeculari annexa monasterio parochia saecularium, vel etiam alia, aut Vicaria parochialis perpetua, non egere talem approbatione Episcopali; eo quod jam habeat beneficium parochiale, quo Tridentino satisfactum est, ut audire possit confessiones, docent Medina, Bannez, Gallo apud *Henriq. l. 7. de indulgent. c. 2. n. 2.* ut refert *And. Mendo in Bullam Cruciate diff. 22. c. 2. n. 3.* quamvis ipse dicat contrariam sententiam esse veram stando rationi, eo quod non habens jurisdictionem Episcopalem, vel quasi talem, non possit approbare in ordine ad saeculares, respectu quorum a Concilio reservatur approbatio Episcopis. Addit tamen consulendam esse praxin, consuetudinem, aut privilegia, ut dignoscatur, num talis egeat ulteriori approbatione.

Quaestio 122. An & qualiter Vicarius semel constitutus amoveri possit?

1. Respondeo primo: Vicarius perpetuus non potest removeri, etiam si Rector principalis moriatur. *Barb. loc. cit. n. 36. Corr. l. 3. c. 9. nu. 3. Lott. l. 3. q. 17. n. 171. Hojed. de incomp. benef. l. 1. c. 15. n. 12. & DD. communiter ad c. extirpanda. de praeb.* unde etiam praesentatus a Monachis ad eorum Ecclesias parochiales, & ab Episcopo institutus removeri nequit ab ipsis Monachis, non obstante consuetudine vel statuto quovis in contrarium; sed si aliqua causa rationabilis existat, propter quam Vicarius debet privari, poterit illum Episcopus privare Vicaria, sicut quemlibet beneficiatum suo beneficio juxta *c. unicum. de Capel. Monach. in Gro. Corrad. & Hojed. loc. cit.* habet enim talis Vicarius Vicariam in titulum & jus in beneficio, & titulum utilem ipsius Ecclesiae, remanente solum directo penes Rectorem. *Corr. & Lott. loc. cit.*

2. Respondeo secundo: Contra Vicarius, quem constituit Episcopus loco absentis studiorum gratia ad septennium juxta *c. cum ex eo. de Elect. in 6.* intra septennium est amovibilis. *Lott. loc. cit.* contra *Lapum in cit. c. cum ex eo. n. 2.* putantem hunc adinstar Vicarii perpetui sine causa moveri ab Episcopo non posse.

Quaestio 123. Cum assignanda sit congrua portio in fructibus beneficii Vicario (etiam temporali) quin & ei, qui tantisper constituitur, dum Ecclesia de Rectore provideatur juxta Trid. sess. 24. c. 18. fundatur enim justitia congrua super qualitate muneris, nimirum cura animarum seu exercitii illius, quo cessante cessat etiam ipsa congrua assignatio, etiamsi ad nutum superioris quis ad ministros illud. Lott. l. 2. q. 12. p. 24. tum de jure communi. c. extirpanda. de praeb. tum ex decreto Trid. sess. 6. c. 2. & sex aliis in locis, quae ordine recitat Barb. cit. l. 3.